

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 456/2025-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], narodeného [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Kaščákom, Horná 35, Banská Bystrica, proti postupu Okresného súdu Poprad (predtým Okresného súdu Kežmarok) v konaní vedenom pod sp. zn. KK-3C/150/2014 a postupu Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 19Co/25/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Poprad (predtým Okresného súdu Kežmarok) v konaní vedenom pod sp. zn. KK-3C/150/2014 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie **6 500 eur**, ktoré **j e** Okresný súd Poprad **p o v i n n ý** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.
4. Náhradu trov konania pred ústavným súdom sťažovateľovi **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 456/2025-21 zo 6. augusta 2025 prijal v celom rozsahu na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa doručенú

mu 8. júla 2025, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. KK-3C/150/2014 (konanie pôvodne vedené pred Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 3C/168/2006 a sp. zn. 3C 150/2014) a proti postupu Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19Co/25/2021 (ďalej aj „odvolacie konanie“ a spolu aj „napadnuté konanie“). Navrhuje tiež prikázať krajskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov, priznať primerané finančné zadostučinenie 15 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a ostatného spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného v 4. rade je stranou súdneho sporu o určenie práva hospodárenia k nehnuteľnostiam iniciovaného žalobcom Slovenská republika, v zastúpení Vojenské lesy a majetky Slovenskej republiky, podaním žaloby 6. novembra 2011 na Okresnom súde Kežmarok (príslušný na konanie do 31. mája 2023, pozn.). Opíšu chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľ v podstatnej časti uvádza, že v súdnom konaní príslušný súd prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 3C/168/2006 z 2. decembra 2010 tak, že žalobu zamietol a žalovaným priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, ktorý bol napadnutý odvolaním žalobcu. Krajský súd na podklade podaného odvolania rozsudkom sp. zn. 19Co/51/2011 zo 17. januára 2012 rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 3C/168/2006 z 2. decembra 2010 vo výroku o zamietnutí návrhu potvrdil, výrok o náhrade trov konania zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Žalobca podal 14. marca 2012 proti rozsudku krajského súdu dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6Cdo 94/2013 z 25. marca 2014. Predmetným uznesením bol zrušený rozsudok odvolacieho súdu sp. zn. 19Co/51/2011 zo 17. januára 2012 a rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 3C/168/2006 z 2. decembra 2010, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodnutie. Od daného momentu bola vec sťažovateľa vedená pod sp. zn. 3C/150/2014.

2.1. Ďalší priebeh napadnutého konania bol poznačený viac-menej rozhodnutiami procesného charakteru, keď súd rozhodoval o právnom nástupníctve pôvodných žalovaných (v dôsledku úmrtia, pozn.) a návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia. V poradí druhým meritórnym rozsudkom sp. zn. 3C/150/2014 zo 17. decembra 2019 konajúci súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania za všetky úkony od 8. októbra 2014. Žalobca podal odvolanie proti výroku a náhrade trov konania, žalovaní podali odvolanie proti obom výrokom rozsudku. Následne súd prvej inštancie vyhlásil 23. marca 2020 doplňujúci rozsudok, ktorým doplnil, že o trovách konania bude rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom tunajšieho súdu po právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Krajský súd uznesením sp. zn. 19Co/25/2021 zrušil rozsudok sp. zn. 3C/150/2014 zo 17. decembra 2019 aj doplňací rozsudok z 23. marca 2020 a vec opakovane vrátil súdu prvej inštancie.

2.2. Okresný súd vo veci sťažovateľa naposledy rozhodol rozsudkom sp. zn. KK-3C/150/2014 z 19. júna 2024, ktorým žalobe vyhovel, určil, že žalobca je vlastníkom špecifikovaných nehnuteľností a priznal žalobcovi proti žalovaným náhradu trov konania. Žalovaní podali proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie, o ktorom aktuálne rozhoduje krajský súd.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ namieta existenciu zbytočných prieťahov a poukazuje na celkovú dĺžku súdneho konania (viac ako 13 rokov), ktoré stále nie je právoplatne skončené. Zdôrazňuje, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá, k dĺžke konania svojím správaním neprispel, v súdnom konaní vystupoval aktívne a mal právneho zástupcu. Priznanie požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že ťažko znáša tento dlhotrvajúci stav právnej neistoty, čo má negatívny vplyv na jeho zdravie, rodinný život a vzťahy (to bližšie nešpecifikuje).

III. Vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu

4. Ústavný súd ešte vo fáze predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 6 vetou za bodkočiarkou č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) požiadal okresný súd a krajský súd o vyjadrenie sa k jej obsahu.

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr/193/2025 zo 17. júla 2025 zosumarizoval chronologický prehľad procesných úkonov, poukazujúc na to, že súdny spis sa nachádza od 24. novembra 2024 na krajskom súde, ktorý rozhoduje o odvolaní žalovaných podanom 17. júla 2024. Zákonná sudkyňa k predloženej chronológii uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie sťažovateľa, resp. jeho právneho zástupcu o absolútnej nečinnosti súdu v období od júla 2022 až novembra 2023, pretože práve okresný súd opätovne žiadal a urgoval, aby právni zástupcovia zomrelých žalovaných oznámili okruh dedičov a predložili listinné dôkazy, aby tak súd mohol pokračovať v konaní. Zdôraznila, že predmetný spor sa vyznačuje skutkovou a právnou zložitou, keďže sa súd musel vysporiadať s rozsiahlymi vyjadreniami strán sporu, ich skutkovými tvrdeniami, množstvom predložených listinných dôkazov z archívov (ich historickým významom), ale aj s právnym posúdením samotného predmetu sporu, keďže bolo nutné prihliadnúť a oboznámiť sa s rozhodnutiami v obdobných veciach, na ktoré strany poukazovali a ktoré predkladali na podporu svojich tvrdení. Poukázala aj celkovo na správanie žalovaných, pričom na tejto strane vystupoval aj sťažovateľ, ktorí v priebehu sporu menili právnych zástupcov, ktorí opakovane podávali rozsiahle vyjadrenia vo veci a až po roku boli súdu predložené listinné dôkazy týkajúce sa ich právnych nástupcov, a to až po urgencii súdu. Vzhľadom na to, že všetci žalovaní sú cudzí štátni príslušníci žijúci mimo územia Slovenskej republiky, boli im niektoré písomnosti doručované aj prostredníctvom dožiadaných orgánov, pričom uvádza, že doručovanie prostredníctvom dožiadaných orgánov automaticky predlži lehotu doručenia písomností. Súdny spis má celkovo 1241 strán, z čoho vyplýva, že konajúci súd vo veci konal priebežne, nebol nečinný, pojednávania realizoval v primeraných lehotách. S ohľadom na uvedené považuje ústavnú sťažnosť za nedôvodnú.

6. Po prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konania okresný súd doplnil svoje predchádzajúce vyjadrenie písomným podaním z 20. augusta 2025, poukazujúc najmä na skutkovú zložitú napadnutého konania predovšetkým z dôvodu, že na strane žalovaných sú subjekty, ktoré

majú obvyklý pobyt v zahraničí, a teda už doručovanie písomností v rôznych štádiách konania bolo spojené s komplikáciami. O skutkovej zložitosti veci svedčí aj rozsiahlosť spisového materiálu. V priebehu konania došlo k úmrtiu viacerých žalovaných, kde dedičské konania prebiehali v inom štáte a bolo potrebné vyčkat' na rozhodnutia týchto konaní, následne vyhotovovať preklady písomností, rozhodovať o pokračovaní v konaní s právnymi nástupcami. Viackrát tieto skutočnosti zo strany právnych zástupcov žalovaných boli oznamované súdu oneskorene, napr. až v čase pojednávania, čo viedlo k zmareniu pojednávania. Okresný súd tiež poukázal na obdobie rokov 2009 až 2010, keď súd nariadil vo veci 7 pojednávanií, ktoré boli zmarené z dôvodu práceneschopnosti právneho zástupcu žalobcu.

7. Vo vzťahu k žalovaným (a teda aj sťažovateľovi) zákonná sudkyňa uviedla, že v roku 2022 po zrušení rozsudku odvolacím súdom bol 26. septembra 2022 nariadený termín pojednávania na 2. december 2022. Deň pred termínom pojednávania, teda 1. decembra 2022 právny zástupca žalovaných oznámil, že došlo k úmrtiu žalovaného [REDAKOVANÉ] a z tohto dôvodu žiadal o odročenie pojednávania. Napriek tomu, že k úmrtiu došlo už 18. novembra 2021 teda v štádiu, keď ešte bolo rozhodované o odvolaní proti predchádzajúcemu rozsudku, uvedená skutočnosť bola súdu oznámená až v deň pred termínom pojednávania. Žiadosťami z 13. decembra 2022 súd žiadal právnych zástupcov o oznámenie stavu dedičského konania po nebohom [REDAKOVANÉ] a taktiež preukázania úmrtia žalovanej v 3. rade a oznámenie stavu dedičského konania, pričom tieto žiadosti musel právnym zástupcom zasielať opakovane a urgovať ich a až v októbri 2023 mal súd kompletne podklady na to, aby mohol rozhodnúť o pokračovaní v konaní s dedičmi po nebohom žalovanom v 1. rade a vo vzťahu k žalovanej v 3. rade boli predložené potrebné listiny až 6. novembra 2023. Keďže dedičia neboli zastúpení právnymi zástupcami, aj uvedené rozhodnutia bolo potrebné doručovať do cudziny a až následne boli predložené plnomocenstvá, ktorými aj dedičia po pôvodných žalovaných splnomocnili na zastupovanie právnych zástupcov. Po vyriešení všetkých procesných otázok bol 28. februára 2024 nariadený termín pojednávania na 17. máj 2024, keď bola vec prejednaná a pojednávanie bolo odročené na účel vyhlásenia rozhodnutia, pričom 17. júna 2024 bol rozsudok vyhlásený.

8. Celková dĺžka konania bola v mnohých prípadoch ovplyvnená práve správaním strán sporu a ich zástupcov a tiež objektívnymi okolnosťami, ktoré výrazne ovplyvnili možnosti procesného postupu súdu. Po odstránení procesných prekážok súd vždy postupoval vo veci tak, aby došlo čo k najrýchlejšiemu prejednaniu veci, čo sa prejavilo aj v roku 2024, keď bolo vo veci rozhodnuté a vzhľadom na podané odvolania bol spis predložený odvolaciemu súdu. V súčasnom období je teda vec v štádiu, keď okresný súd ani nemôže ovplyvniť dĺžku konania.

9. Ústavný súd nemal za nevyhnutné doručovať vyjadrenia súdov na repliku sťažovateľovi, pretože tieto neovplyvnili v podstatnom rozsahu jeho rozhodnutie a priebeh konania je sťažovateľovi dostatočne známy.

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

10. Krajský súd vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr 242/25 z 30. júla 2025, pripojac písomné vyjadrenie predsedníčky senátu 5C (ktorá je náhradníkom za chýbajúcu predsedníčku senátu, pozn.), poukázal na relevantnú judikatúru ústavného súdu k problematike zbytočných prietahov zdôrazňujúc, že aj prípadná ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama

osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva. Predsedníčka senátu uviedla chronologický opis priebehu rozhodovania krajského súdu o podaných odvolaniach strán sporu proti rozsudkom súdu prvej inštancie (ktorá sa zhoduje s chronológiu opísanou v bode 2 odôvodnenia tohto uznesenia, pozn.). Zdôraznila, že odvolací súd rozhodoval o opravných prostriedkoch dvakrát, dĺžka konaní predstavovala 6 a 13 mesiacov, čiže spolu 19 mesiacov, čo nie sú ani 2 roky pri celkovej dĺžke súdneho konania 19 rokov. Aktuálne sa na krajskom súde nachádza rozhodnutie č. k. KK-3C/150/2024 zo 17. júna 2024, ku ktorému sa mal žalobca vyjadrovať 30. septembra 2024. Vec bola krajskému súdu predložená 26. novembra 2024 a je vedená pod sp. zn. 20Co/49/2024. Krajský súd navrhol ústavnú sťažnosť proti jeho postupu ako neopodstatnenú zamietnuť.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov a obsahu súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

12. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov spočíva v konštatovaní nečinnosti súdov dvoch inštancií, v ktorých postupe vzhlíada existenciu zbytočných prietáhov.

13. Ústavný súd pripomína, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

14. Základnou povinnosťou súdu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

15. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou

doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

17. Čo sa týka hodnotenia právnej a skutkovej zložitosti napadnutého konania, ústavný súd konštatuje zvýšenú právnu náročnosť prejednávanej veci, a to s ohľadom na špecifický predmet sporu, ktorý si zo strany konajúceho súdu vyžadoval oboznámenie sa s dostupnými rozhodnutiami v obdobných veciach, ako aj zvýšenou náročnosťou právneho posúdenia a hodnotenia predložených dôkazov – archívnych listín historického významu. Napadnuté konanie vykazuje aj znaky zvýšenej skutkovej náročnosti rozhodovanej veci s ohľadom na prítomnosť zahraničného prvku na strane žalovaných a s tým spojené komplikácie s doručovaním či ich právnym zastúpením. Na obe stránky zložitosti veci poukázal aj okresný súd.

18. Vo vzťahu k správaniu sa sťažovateľa v priebehu napadnutého konania nebola zistená okolnosť, ktorá by priamo viedla k jeho predĺženiu. Nemožno však opomenúť celkové správanie sa žalovaných zastúpených právnym zástupcom, vo vzťahu k oneskoreným oznámeniam podstatných skutočností resp. procesných prekážok, brániacich prejednaníu veci, ktoré vyplývajú z obsahu súdneho spisu a na ktoré tiež upozornila zákonná sudkyňa. V celkovom kontexte tieto okolnosti, hoci sa tieto javia ako zanedbateľné, podstatným spôsobom zasiahli do plynulosti a rýchlosti priebehu napadnutého konania na súde prvej inštancie. Sťažovateľ tiež (využívajúc svoje procesné právo) pristúpil k podaniu riadneho opravného prostriedku, a to opakovane. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), podľa ktorej sťažovateľovi nemôže byť vytýkané uplatnenie procesných prostriedkov (riadne a mimoriadne opravné prostriedky, námietka zaujatosti, zmena právneho zástupcu, návrhy na dokazovanie a pod.), ktoré mu na ochranu jeho práv poskytuje vnútroštátny právny poriadok. Nemožno však pričítať štátu zodpovednosť za prieťahy, ktoré v konaní vznikli v dôsledku nutnosti vysporiadať sa s takýmito návrhmi (rozsudok ESLP č. 52859/99 z 25. 5. 2004, Dostál proti Českej republike, § 220).

19. K postupu všeobecných súdov v napadnutom konaní ústavný súd s ohľadom na formuláciu petitu ústavnej sťažnosti analyzoval vedenie predmetného súdneho sporu a z obsahu vyjadrení a súdneho spisu uvádza nasledujúce závery:

IV.1. K postupu okresného súdu v napadnutom konaní:

20. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, nemožno uprieť, že trvanie súdneho sporu vedeného od roku 2006 na troch inšanciách všeobecných súdov predstavuje nežiaduci exces z rámca požiadavky dosiahnutia právoplatného rozhodnutia v primeranej dobe. Opakovane podané opravné prostriedky oboch sporových strán, procesné pochybenia na strane okresného súdu a zrušenie rozhodnutia okresného súdu i krajského súdu na podklade podaného dovolania uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo 94/2013 z 25. marca 2014 viedli k vráteniu veci a na nové prejednanie a rozhodnutie súdom prvej inštancie v intenciách záväzného právneho názoru vysloveného najvyšším súdom. Je nesporné, že postup okresného súdu vo veci sťažovateľa nebol optimálny ani po vrátení veci najvyšším súdom v roku 2014, pričom k dĺžke napadnutého konania výrazným spôsobom prispeli tak žalobca, ako aj žalovaní (k tomu bližšie body 6 a 7 odôvodnenia

tohto nálezu). Na tomto mieste je potrebné vytknúť konajúcejmu súdu nedostatočné využitie procesných inštitútov, ktoré mu ponúka Civilný sporový poriadok a výrazne zdĺhavý prístup vo vzťahu k dôslednému uplatňovaniu zásad procesnej ekonomie. S ohľadom na už opísanú chronológiu napadnutého konania do popredia vystupuje aj markantná nesústredenosť v postupe okresného súdu, ktorá bola premietnutá do opakovane zrušujúcich rozhodnutí súdom vyššej inštancie (k tomu body 2 – 2.2 odôvodnenia tohto nálezu).

21. Z predloženej ústavnej sťažnosti a vyjadrenia okresného súdu je zrejmé, že meritórna fáza napadnutého konania bola na súde prvej inštancie ukončená vyhlásením rozsudku sp. zn. KK-3C/150/2014 zo 17. júna 2024, proti ktorému podali žalovaní odvolanie. Následné procesné úkony súdu prvej inštancie (§ 373 a nasl. CSP) smerujúce k predloženiu súdneho spisu odvolaciemu súdu boli realizované v primeranom časovom rámci štyroch mesiacov. Vec sťažovateľa sa od 26. novembra 2024 nachádza na krajskom súde, a teda v čase podania ústavnej sťažnosti sťažovateľa je síce viac ako sedem mesiacov mimo dispozície okresného súdu, nebolo však možno opomenúť, že samotná dĺžka konania presahujúce 10 rokov je ústavne absolútne neudržateľná a konanie nie je dosiaľ právoplatne skončené.

IV.2. K postupu krajského súdu v napadnutom konaní:

22. Krajský súd rozhodoval počas vedenia súdneho sporu ako súd druhej inštancie dvakrát (dĺžka odvolacích konaní bola primeraná, pozn.), pričom sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou namieta prietahový postup krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 19Co/25/2021. V tomto konaní rozhodoval o odvolaní žalovaných proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 3C/150/2014 zo 17. decembra 2019. Súdny spis bol krajskému súdu predložený 7. júna 2021, ktorý uznesením č. k. 19Co/25/2021-897 zo 7. júla 2022 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 3C/150/2014-741 zo 17. decembra 2019 aj doplnčiaci rozsudok z 23. marca 2020 a vec opakovane vrátil súdu prvej inštancie.

23. Aktuálne je vec sťažovateľa opäť na krajskom súde, ktorý, ako už bolo spomenuté, rozhoduje o odvolaní žalovaných proti rozsudku okresného súdu č. k. KK-3C/150/2014 zo 17. júna 2024 (k tomu bližšie bod 17 odôvodnenia tohto nálezu). Predmetné konanie je vedené pod sp. zn. 20Co/49/2024 (jeho dĺžka ku dňu rozhodovania ústavného súdu predstavuje 10 mesiacov, pozn.), postup krajského súdu v ostatnom odvolacom (aktuálnom) konaní nebol ústavnou sťažnosťou napadnutý.

IV.3. Závery ústavného súdu:

24. Ústavný súd na tomto mieste konštatuje, že okresný súd vo veci naposledy rozhodol rozsudkom č. k. KK-3C/150/2014 zo 17. júna 2024, čím skončila meritórna fáza rozhodovania pred súdom prvej inštancie (k tomu bližšie bod 17 odôvodnenia tohto nálezu). Hoci koncipovanie ústavnej sťažnosti bolo zamerané v podstatnej miere na chronológiu procesných úkonov a priebehu napadnutého konania vo fáze, v ktorej aktuálne okresný súd nekoná, ústavný súd nemôže tolerovať okresnému súdu nielen nečinnosť, ale hlavne výraznú nesústredenosť v jeho postupe, čo bolo príčinou opakovane podaných opravných prostriedkov oboma stranami sporu (k tomu bližšie bod 2 – 2.1 odôvodnenia tohto nálezu). Neúmeraná dĺžka napadnutého konania (pred súdom prvej inštancie celkom 10 rokov) je z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľná, čím bolo nesporne

zasiahnuté do sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

25. Čo sa týka posúdenia postupu krajského súdu, ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti stabilne prezentuje názor, podľa ktorého základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ochranu len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu doručená v čase, keď porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom a najvyšším súdom, pozn.) trvalo alebo ešte pretrváva. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (II. ÚS 104/2022, III. ÚS 107/2022, II. ÚS 282/2024)], prípadne jej nevyhovie, pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (rozsudky vo veciach *Obluk v. Slovensko* z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 61 až 65; *Mazurek v. Slovensko* z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

26. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (II. ÚS 287/2021, IV. ÚS 165/2021).

27. Formuláciou petitu svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ vymedzil predmet prieskumu ústavného súdu na odvolacie konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 19Co/25/2021, ktoré bolo v čase podania ústavnej sťažnosti už dávno právoplatne skončené (uznesenie č. k. 19Co/25/2021-897 zo 7. júla 2022). Posúdením obsahu predloženej ústavnej sťažnosti a návrhu na rozhodnutie (petitu), nebolo možné ústavnej sťažnosti sťažovateľa s ohľadom na viazanosť ústavného súdu rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (a osobitne jej petitom) v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde v tejto časti vyhovieť, keď okrem toho nové odvolacie konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 20Co/49/2024 známky nečinnosti odvolacieho súdu zatiaľ nevykazuje (bod 3 výroku tohto nálezu).

28. Na tomto mieste ústavný súd upozorňuje, že povinnosťou sťažovateľa (osobitne pri povinnom právnom zastúpení advokátom) je, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom a najmä presne naformuloval v sťažnostnom petite čoho a voči komu sa domáha, včítane správneho označenie príslušného konania. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Nedostatok odôvodnenia sťažnosti vyvoláva významné procesné dôsledky (napr. I. ÚS 266/2021, publikované v ZNaU pod č. 88/2021), pričom povinnosťou a ani úlohou ústavného súdu pritom nie je vyhľadávať chýbajúce skutočnosti (porov. I. ÚS 356/2025).

29. Zároveň ústavný súd dodáva, že v nevyhovujúcej časti vo vzťahu ku krajskému súdu (a odvolaciemu konaniu, ktoré sa pred ním vedie) tento nález netvorí prekážku veci rozsúdenej

a v prípade, že konanie aj naďalej zostane právoplatne neskončené a sťažovateľ svoju novú ústavnú sťažnosť odôvodní spôsobom zodpovedajúcim zákonným nárokom na takéto odôvodnenie a sťažnostný návrh (tzv. petit) v spojení s odôvodnením ústavnej sťažnosti vymedzí jasne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby bolo možné jednoznačne určiť hranice ústavného prieskumu a východisko pre rozhodnutie ústavného súdu o danej veci, môže o nej ústavný súd znova rozhodnúť.

30. Na okraj veci ústavný súd ešte pripomína, že pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ESLP zásadne posudzuje dĺžku konania ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (pozri napr. rozsudky ESLP vo veciach Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016. Nemožno však opomenúť, že ESLP vo svojom rozhodovaní koná proti porušovateľovi práv – proti Slovenskej republike – a z toho dôvodu posudzovaná dĺžka konania ako celok je relevantná. Pri posudzovaní veci ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy ústavný súd koná proti konkrétnemu porušovateľovi práv sťažovateľa v čase podania ústavnej sťažnosti. V uvedenom náhl'ade na subjekt porušovateľa práv sťažovateľa je medzi subjektom, ktorý je porušovateľom v konaní pred ESLP, a porušovateľom v konaní pred ústavným súdom zásadný rozdiel, ktorý ústavný súd akceptoval aj v danej veci najmä s ohľadom na označenie porušovateľov zo strany sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 517/2021).

V.

Príkaz konať a primerané finančné zadosťučinenie

31. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti požadoval uložiť krajskému súdu povinnosť, aby v spore sp. zn. 19Co/25/2021 konal bez zbytočných priet'ahov. Pretože ním označené odvolacie konanie bolo na krajskom súde už skončené a v súčasnosti sa od 26. novembra 2024 vedie pod inou spisovou značkou (sp. zn. 20Co/49/2024, pozn.), ústavný súd aj s poukazom na odôvodnenie tohto nálezu v bode 27 tejto požiadavke nemohol vyhovieť. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti (tak ako v bode 28 odôvodnenia tohto nálezu), že jeho úlohou pri posudzovaní podania nie je domýšľať si, aký bol zámer sťažovateľa, a taktiež nemôže obsah úkonu výkladom dopĺňať alebo z neho vyvodit' závery, ktoré z jeho obsahu nevyplývajú (I. ÚS 75/2021, II. ÚS 277/2021). Preto v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, *a contrario*, v tejto časti ústavnej sťažnosti nevyhoviel (bod 3 výroku tohto nálezu).

32. Od okresného súdu sťažovateľ tiež požadoval priznanie finančného zadosťučinenia 15 000 eur, ktoré odôvodnil tým, ako ťažko znáša dlhotrvajúci stav právnej neistoty, čo má negatívny vplyv na jeho zdravie, rodinný život a vzťahy, čo však bližšie nešpecifikoval.

33. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti posudzovanej veci považoval za vhodné v súlade s čl. 127 ods. 3 ústavy a § 135 zákona o ústavnom súde priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, majúc pritom na zreteli, že cieľom jeho priznania je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie

podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti daného prípadu. Prihliadol tak na priebeh celého napadnutého konania, jeho aktuálny stav, správanie sa sťažovateľa a jeho procesnú „aktivitu“, mieru jeho tvrdenej právnej neistoty, ako aj závažnosť zásahu do jeho základných práv, keď sa o svoju vec začal zaujímať až zo značným časovým odstupom. Ústavný súd považoval za spravodlivé priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie spolu 6 500 eur (bod 2 výroku tohto nálezu) a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovet (bod 3 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

34. V petite ústavnej sťažnosti si sťažovateľ uplatnil aj náhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 771,68 eur. Keďže zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno – aplikačných procesoch (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie) a ústavný súd disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 357/2021, I. ÚS 418/2022), rozhodol, že sťažovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom § podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nepriznáva (bod 4 výroku tohto nálezu). Ústavný súd tak urobil preto, že predložená ústavná sťažnosť mala výrazné nedostatky (najmä vo vzťahu k návrhu na rozhodnutie), ktoré vo svojom dôsledku znížili kvalitatívnu úroveň písomného podania koncipovaného advokátom a sťažili ústavného súdu jeho rozhodovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu